

פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: **העיניים שלנו**

פרשת בא

בס"ד | גיליון מס' 164

למה להשאיר בכוונה נכס יקר ערך בהר הג'רמק?

שובו בנים שובבים!

כלומר, כשאדם יוצא לרחוב, והוא שומר את עיניו, מסובב את ראשו שלא לראות תמונה, שלט, או מחזה לא ראוי, עוצם את עיניו מלראות ברע - בכך הוא מלביש לעצמו, למשפחתו ולכל העולם כולו שכבת הגנה ובטחון, מכל איום או פגע.

כולנו רוצים להיות מוגנים ושמורים, ולכן התגלית הזו היא כה חשובה, כי היא מבהירה שגם אם אדם יעשה ביטוח מיטבי לחייו ויכסה את משפחתו בשכבות הגנה, כל זאת יכול להועיל רק אם האדם דואג שבאור עולם ישמור עליו, יגן עליו, יסוך עליו, ינצור אותו. ככל שאדם שומר את עיניו ומגן עליהן מכל מראה אסור - בדיוק באותו יחס, באותה צורה ובאותה שמירה, בורא עולם שומר אותו ומגן עליו ועל משפחתו!

כך זה בכל ימות השנה. אדם השומר את עיניו הוא מוגן ושמור, ואדם שחלילה נותן דרוור למבטיו וחופשיות לאישונו, מסיר מעצמו את ההגנה השמימית. הוא בוודאי יכול לחזור בתשובה, אך יש ימים בודדים בשנה, ימי הזדמנות יקרי ערך, בהם נפתח שער מיוחד לקבוצת השמורים, וגם מי שעד עתה לא נמנה עליה, יכול להצטרף לחיות בתוך החממה השמורה של ה'.

הימים הללו, הם הימים שאנו נמצאים בעיצומם, ימי השובבים"ם הקדושים. אלו הימים בהם אנו קוראים את פרשות התורה 'שמות', וארא, בא, בשלח, יתרו, משפטים, שראשי התיבות שלהן הם 'שובבי"ם'. בשבועות אלו עוסקת התורה ביציאת עם ישראל ממצרים עד לקבלת התורה בקדושה ובטהרה - ולכן השבועות הללו מעניקים לכל יהודי הזדמנות להתקדש גם בימינו!

ומגלה הרה"ק בעל ה'שארית ישראל' מוויילעדניק זצ"ל, כי גם למי שהוכרז בשמים כעריק מצבא ה', כמי שלא שומר כראוי על קדושתו, כמי שנפלט חלילה מהחממה השמורה של בורא עולם - למרות זאת בשבועות הללו פותחים לו פתח. בימים אלו מאפשרים לו להצטרף, לנקות את עברו ולפתוח בעתיד חדש, זך וטהור, מכובס ונקי.

זהו סוד יקר שהחכם עיניו בראשו לאחוז בו בעוצמה. לא משנה מה היה עד היום, לא משנה מה מצב הבריאות הרוחנית של העין עד רגע זה. בשבועות אלו זה הזמן לעצור, לעשות חושבים, לתפוס את העין בידיים ולשמור עליה כמו יהלום יקר. כי ככל שנשמור עליה יותר, ככל שנגן עליה מפני כל ראייה אסורה, ככל שנבטח אותה מכל מה שפוגע בה ובנו - כך נבטיח לעצמנו חיים מוגנים ושמורים, שמחים ומאושרים!

העולם בו כולנו חיים ומתפקדים, מלא באתגרים, משימות, מטלות והתמודדויות, כשינייהם מנסה כל אחד לשמור על התנאים המיטביים לחייו. זה מאוד לא קל: ברוחניות, כולנו מאויימים מהיצר המתחדש כל יום, המציב בפנינו ובפני ילדינו איומים, נסיונות, קשיים והתמודדויות. אפילו כשהיהודי מבקש להתרכז בתפילה, הרבה דאגות וטרדות עלולות להסיח את דעתו, וחינוך הילדים בימינו - הינו משימה מורכבת ומסובכת, שמעסיקה את כולנו בנסיון לזכות בנחת הנשאלת...

גם בגשמיות החיים לא קלים. איומים מבית ומחוץ על העם היושב בציון ועל היהודים באשר הם, הינם דברים שבשגרה. מחלקות בתי החולים עמוסות עד אפס מקום ביהודים שאף אתמול שלשום לא חלמו שיצטרכו לבקר בהן, ולפתע הם הופכים שם כבני בית. שוק העבודה משתנה, אנשים מתקשים בפרנסתם, מאויימים בפטורים, דואגים איך לגמור את החודש.

אם יש משהו שמשותף לכולנו, לכל יהודי באשר הוא, הוא הרצון להיות מוגן, שמור, מבוסס, רגוע. אדם רוצה לדעת שהכל בשליטה, שהוא מוגן מכל פגע, מחוסר מכל מחלה, בטוח מפני כל איום. הוא רוצה להיות מוגן ושמור בעצמו, הוא רוצה שבני משפחתו יהיו מוגנים ושמורים, והוא גם היה שמח להגן על העולם כולו, ככל שזה אפשרי כמובן...

הבשורה היא שזה אפשרי, ולא סתם אפשרי - בידינו ממש, יותר נכון בעינינו. העיניים שלנו, אותה מכונה משוכללת וכמעט חסרת מעצורים, היא זו שמכריעה את רמת השמירה והמוגנות של העולם כולו, ושל כל אחד ואחד בפרט. העיניים הן למעשה חדר ה'ממ"ד' של החיים, חדר ביטחון, מקלט מגן.

אנשים עלולים לחשוב שהעין רואה, מביטה, והמראות עוברים חולפים ואינם, לא מותירים כל השפעה. אבל האמת היא שהעין מצלמת כל שבריר שניה, וכל מראה שנחרט בה הוא רב השפעה ובעל עוצמה אדירה, לטוב או חלילה לרע. לכן ההקפדה על שמירת העיניים כה חשובה, והאיסור להביט במראות אסורים נקבע בתורה באיסור 'ולא תתורו אחר... עיניכם'.

ההשפעה של העין כה גדולה, עד שבה תלויה ההגנה אותה מעניק בורא עולם לכל אדם. בפסוק בפרשת האזינו כתוב 'יצרנהו כאישון עינו', והרה"ק בעל ה'תפארת שלמה' זי"ע דורש פסוק זה וחושף תגלית דרמטית: 'יצרנהו' - בורא עולם נוצר ושמור על האדם, 'כאישון עינו' - באותה צורה ובאותו יחס כמו שהאדם שומר ומגן על אישוני עיניו.

ביקור שחשף סוד...

היה זה לפני קרוב לחצי יובל, בשנת תשנ"ד. ביתו של הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל צוחצח ומורק, השולחן הגדול נערך כיארת לקראת הביקור. הצדיק המקובל רבי אלעזר אבוחצירא זצ"ל הגיע לביקור, וההתרגשות היתה בשיאה.

שני גדולי ישראל קיבלו זה את זה בחביבות רבה, ושוחחו בדברי תורה ואגדה. לקראת תום הביקור, פנה רבי אלעזר אל הרב עובדיה בשאלה שאינה ממין העניין, ושאל: 'במחילה מכבודו, ילמדנו רבנו, כיצד זכיתם לילדים עוסקי תורה, כולם רבנים ידועי שם וגאונים גדולים? כיצד זה זכה מרן בזכות העילאית אליה נכסף כל אב, לראות את כל בניו לומדי תורה באהבה?'

הרב עובדיה ניסה להתחמק מתשובה, וניסה להפטר כי הכל מתנת שמים. 'בוודאי שזו מתנת שמים' - השיב רבי אלעזר, 'אך אין ספק שלכבודו חלק בזכות הכבירה שהובילה לכזו מתנה. כיצד זכיתם בילדים טובים וצדיקים?' - שב רבי אלעזר ושאל שוב ושוב, ולא הרפה מהשאלה למרות מאמצי הרב עובדיה להסתיר את התשובה הפלאית...

לבסוף, לאחר שרבי אלעזר לחץ עוד ועוד, נענה הרב: 'כפי שידוע לכם, עשרות שנים שימשתי כדיון בבית הדין, דנתי באלפי תיקים שעסקו בזוגות שהגיעו להתגרש כדת משה וישראל. בכל מקרה כזה יש משה ומתן בין הצדדים, נסיונות להשכיח שלום, שיחות ארוכות בנושאים השונים עם בעלי הדין.

ובכל זאת, בכל עשרות שנותיי ואלפי הדיונים, לא הרמתי ולו פעם אחת את עיניי, לא ראיתי אף פעם את המתדיינים אצלי, כדי לשמור על טהרת עיניי בשלמות! וכשזוכים לשמור את העיניים מול כל הנסיונות - זוכים לילדים טובים!' - פסק הרב עובדיה, חד וחלק...

רז זה המובא בספר 'אביי'י בכל' בא ללמדנו: הרצון לזכות בבנים תלמידי חכמים משותף לכולנו. השאיפה לנחל מהילדים היא השאיפה של כולנו. שמירת העיניים בקדושה ובטהרה, הימנעות מכל הבטה מיותרת וקל וחומר אסורה - היא המתכון, הערובה והדרך לזכות בילדים טובים, יראי ה' מרווי נחת יהודית טהורה!

לעילוי נשמת

ר' שלמה פרץ ז"ל בן מאיר הלוי גולדשמיט (אריאלי)

הימים ימי קיץ תשכ"ט. לפני קרוב לחמישים שנה. הגאון רבי שמואל הלוי וואזנר זצ"ל יצא כמדי שנה למנוחת הקיץ בעיר צפת, ויחד עמו נסעו חלק מבני משפחתו וממקורביו. כל היום נהג הרב לשבת ולעסוק בתורה בין הרי הגליל המוריקים, ובשעת ערב מוקדמת היה יוצא לטיול ערב מרענן בין ההרים הפזורים סביב צפת, לשאוף אור צח.

בדרכו לטיול, נהג הרב וואזנר לטיול עמו ספר, לנצל כל דקה ללימוד, לשינון, או אפילו לאמירת תהלים. באותו היום בחר לצאת ועמו ספר תהלים יקר במיוחד. היה זה ספר תהלים עתיק, מכורך בכריכת עור שכבר מתפוררת, ספר אותו קיבל בירושה מאחד הצדיקים מהדורות הקודמים, שערכו האומנותי ושוויי הכספי לא יסולאו בפז. תחת אחד השיחים עצר הרב מהילוכו, והחל לומר את פרקי התהלים בהתרגשות ובהתלהבות, כדרכו מימים ימימה. אחר כך המשיכו הוא ומלוויי בטיול באוויר הפתוח, ולפנות ערב - שבו חזרה לבית האכסניה, לדירת הנופש בה שהה הרב. כעבור כמה שעות נזכר אחד מבני הבית כי ספר התהלים נותר אי שם מאחור, באותו שולחן מאולתר על הר הגדומק, בואכה מירון, בין השיחים הקסומים אך במקום פרוץ ומופקר...

חיש קל הייתה ככולם ההבנה, כי ספר התהלים מונח במקום הפקר, בו אנשים מטיילים ועלולים לקחתו ולהעלימו. הם ידעו כי מדובר בספר תהלים יקר מאוד, ספר שהוא ירושה מדור קודם, וערכו עשרות אלפי דולרים. הם ביקשו לצאת במהירות לכיוון המקום בו טיילו קודם לכן, אך הרב עצר אותם והורה:

'אני מבקש לא ללכת לחפש את התהלים עכשיו. זה לא הזמן!' - פסק. בנו, הרה"ג רבי מרדכי אלימלך שליט"א ששהה עמו באותה עת, ניסה להסביר כי ספר התהלים מונח במקום מופקר, וחיש קל עלול להיעלם בזדון או בשגגה. 'נכון שכבר מאחור בלילה, הצטדק, אך נוכל להצטייד בפנסים רבי עוצמה, ובכלל - הדרך ברובה מוארת ובטוחה. הלא ספר התהלים היקר כל כך בסכנת אובדן או גניבה!'

הרב שמע את טענותיו, אך לא השתכנע. מקורביו הוסיפו ואמרו כי יש להם נהג מוכן לצאת לדרך, ושוב הסבירו כי הדרך מוארת, דבר לא יכול לקרות. אך הרב איתן בדעתו ומסרב לאשר להם לצאת לחפש את ספר התהלים היקר, כשהוא אומר להם משפט שהותרים המומים ונחרדים, משפט שנחרט בזכרונם לאורך ימים ושנים:

'האם נראה לכם שאני חושש לבטחונכם?!' - שאל הרב, 'אכן כן, אך לא לבטחון שעולה בדעתכם... הרי בשעת לילה כה מאוחרת מסתובבים שם אינשי דלא מעלי, אולי יהיו שם אנשים שאינם נוהגים כשורה. הרי ניתן להיכשל שם במראות אסורים. חושש אני לבטיחות עיניכם!' - הסביר הרב, וכל ההפצרות על ספר התהלים היקר כל כך, על כך שבכלל לא בטוח שיש שם באמת מראות אסורים, ועוד תחנונים - עלו בתוהו...

'ספר התהלים אכן יקר ונדיר' - הסביר הרב בהבנה, 'אבל העיניים יקרות הרבה יותר, הן החיים עצמם. כל החיים תלויים בקדושת העיניים, אותן אי אפשר לסכן בכל מחיר!' - שב הרב וקבע, מבהיר כי קדושת העיניים חשובה יותר, בטיחותן המיטבית יקרה הרבה יותר מכל הון שבעולם!

ביום המחרת, עם שחר, יצאו מקורביו הרב לחפש אחר התהלים, וכצפוי, למרבה הכאב, הספר איננו, הנכס היקר נעלם. הרב לא נשבר ולא התחרט, היה מאושר כי העיניים נותרו שמורות וזכות, גם אם הספר איבד את שמירתו ואבד. לימים, כשלושים וחמש שנים אחר כך, בדרך פלאית, שב הספר לבעליו...

היה זה כשהרב שהה בחוץ לארץ, ונכנס אליו יהודי עשיר מאוד ממבקשי עצתו. 'הבאתי לרב מתנה יקרה' - סח הלה בהתרגשות, והוציא מחיקו ספר תהלים ישן, עתיק, ומוכר כל כך... הוא סיפר כי נתקל בספר התהלים הזה במכירה פומבית, ולנוכח שמו של הרב הכתוב בדף הראשון - מיהר לרכשו ולהשיבו לבעליו...

הרב הודה לו בהתרגשות, והתקשר מיד לבנו לשמחו ולהודיע לו כי ספר התהלים היקר שכה התגעגע אליו ושאל למוצאו במהלך השנים - חזר לרשותו, והוא כה מאושר! ולמרות שהספר היה יקר כל כך בעיניו - קדושת העיניים היתה חשובה יותר, משפיעה יותר, והכריעה כי עדיף לאבד את הספר מלאבד את טהרת העין!

סיפור זה, המופיע בספר 'הפוסק' מפי בנו, בא ללמדנו על סולם הערכים הנכון של יהודי. נכון, שמירת העיניים כרוכה לפעמים בויתורים כואבים, בהתמסרות. ברגע בו אנו נתקלים במחזה לא ראוי, כשעומדת בפנינו שאלה אם ללכת למקום בו אנו עלולים להיכשל - הבה נראה לנגד עינינו את דמותו של הרב וואזנר, כיצד אותו גאון וקדוש מוותר בחפץ לב על ספר כה יקר ונדיר, ובבלבד ששמירת העיניים לא תיפגם, כדי לשמור את העיניים טהורות וזכות!

הבה ניקח את הדברים לתשומת ליבנו, כי הנסיגות בשמירת עיניים מתגברים כל העת, הן בחוצות קריה והן במכשירים הטכנולוגיים המשוכללים והזמינים כל כך. נזכור כי העיניים הן צמד מרגליות יקר מכל דבר אחר, ורק השמירה על קדושתן וטהרתן המירבית - מבטיחה לנו להיות שמורים ומוגנים, חיים חיי שלווה ורוגע, מתוך שמחה ואושר!

'שלום וברכה!' - קידמה הרבנית חיה ליפקוביץ ע"ה את בנה, הגאון רבי מיכל יהודה זצ"ל, אך גבותיה נזקפו בהפתעה מוחלטת. היא שפשפה את עיניה בתדהמה, מבקשת לוודא כי אינה טועה. אכן כן, היום לא יום ששי, ובכל זאת בנה הגיע!

דרכו של הגאון רבי מיכל יהודה זצ"ל היתה לבקר בבית אמו מדי יום ששי. למרות שהיה זהיר בכבודה וחרד למענה, נמנע מלהגיע לביקורים במעונה בשאר ימות השבוע. המשפחה כבר התרגלה, מקורביו כבר הכירו את מנהגו זה, ואיש לא שאל מה טעם הוא מקפיד לבקר רק בימי ששי אחר הצהרים, אף שהמרחק מביתו לביתה היה קצר מאוד - מרחוב הרב וילקומירר לרחוב בעל שם טוב, מרחק דקות בודדות של הליכה...

לכן עתה, כשהגיע לביקור באמצע השבוע, עיניים רבות נפערו בתמיהה. מה נשתנה השבוע הזה מכל השבועות? מה טעם מבקר הרב גם בימות השבוע, ולא רק בימי ששי כמנהגו?!

גם אמו התהה לפשר הענין, ואז המתיק לה בנה סוד קטן: 'ראי נא אמא, הייתי שמח לבוא לבקרך מדי יום ביומו, אך אינני יכול... הרחוב מסוכן, מלא במראות... צריך לשמור על העיניים היטב, אינני יכול לבוא. אבל עתה לקיתי בקטרקט, הראיה שלי מטושטשת, אני בקושי רואה מטר קדימה... עתה הדרך כבר לא בחזקת סכנה לעיניי, ואני יכול לבקרך מדי יום ביומו!' - הסביר הרב את החלק הטוב בקטרקט, כי זה מאפשר לו לצאת לרחוב ללא פחד מוחשי לשלום עיניו...

לא ייאמן! הלא הרב כבר גדול בתורה, ראש ישיבה נערץ, והמרחק מביתו לבית אמו הינו כה קצר, בהליכה ברחובות צדדיים בעיר התורה. ועדיין, ולמרות רצונו הכנה לבקר את אמו מדי יום, הוא מוותר על כך כדי לשמור על עיניו בקפדנות, ורק כאשר הוא לוקה בעיניו ואינו יכול לראות כדבעי - הוא 'מעז' לצאת לרחוב המסוכן!

לימים, מגיד המישרים הרה"ג רבי שלמה לוינשטיין שליט"א שמע את דבר המעשה, וכפי שמובא בספרו 'מתוק האור', שאל את רבי מיכל יהודה בעצמו אם אכן באמת נכון הדבר. הרב הגיב במשיכת כתפיים סתמית, והשיב בענוות חן: 'מי שסיפר את הסיפור מן הסתם אינו משקר...', ואז הוסיף משפט מחרז, שכדאי לדעת:

'תדע לך' - הוסיף הגאון - 'כי מאז עשיתי את הניתוח ועיניי שבו לראות היטב, ניוזקתי קשות. כמה קשה לי לשמור עכשיו על עיניי, כמה מורכב הדבר. לפני הניתוח פשוט לא ראיתי - היה תענוג, העיניים היו שמורות. עכשיו - כל רגע הוא מלחמה, כל יציאה לרחוב היא כניסה לשדה הקרב על קדושת העיניים!'

יפה כחו של סיפור זה כדי ללמדנו, עד היכן מגיעה חובת שמירת העיניים המוטלת עלינו, וכמה מאמץ, התמסרות והקרבה כדאי להשקיע בקדושת עינינו. והלא דברים קל וחומר מאותו גאון וקדוש, שנמנע מלצאת לרחוב הצמוד לביתו, רחוב שאינו נחשב לאופף נסיגות, ולמרות זאת הוא לא רצה לצאת למטרה טובה וחשובה כביקור אצל אמו - כי חרד ודאג לקדושת עיניו!

ואת הניתוח שחידד את ראייתו והשיב לו אותה כמקדם - ראה כנזק ישיר למאמציו לשמור את עיניו. כי יקרה לו יותר שמירת עיניו מהאפשרות לראות כראוי, הזכות לשמירת העיניים האובה וחשובה יותר מהיכולת לראות כאחד האדם!

הבה ניקח מסר זה לתשומת ליבנו, למען נדע להיערך כראוי לפני כל יציאה לרחוב. נחשוב פעמיים האם היציאה הזו חשובה, ועד כמה היא נחוצה למרות הסיכון הטמון בה. ואם כבר החלטנו כי אכן צריך לצאת - כמה כדאי לשמור על קדושת העיניים בכל מקום ובכל מחיר, כי העיניים שלנו יקרות כל כך, ובהן תלויה הצלחתנו, השמירה והחיים שלנו!

אור
בפרשת
השבוע!

פניית פרשת השבוע
הגיליון השבועי המבוקש החדש באוצרות אמרות צדיקים, סיפורים מופיעים, מסרים ממוקדים וטגולות נפלאות

בעריכה מחודשת ומאירת עיניים, בכרך מרתק אחד!

הביאו ברכה אל בתיכם ואור חדש בשולחן השבת שלכם!

מפתחות מסודרים ונודים למאות ערכים, סיפורים טגולות ואישים

ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות | להזמנת כמות: 052-7681063 | דוא"ל: 8510510@GMAIL.COM